

Turism

Hållbar platsutveckling Gamla Svinesundsbron

Kartläggning av området

Interreg

Sverige – Norge

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

HALDEN
KOMMUNE

STRÖMSTADS
KOMMUN

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

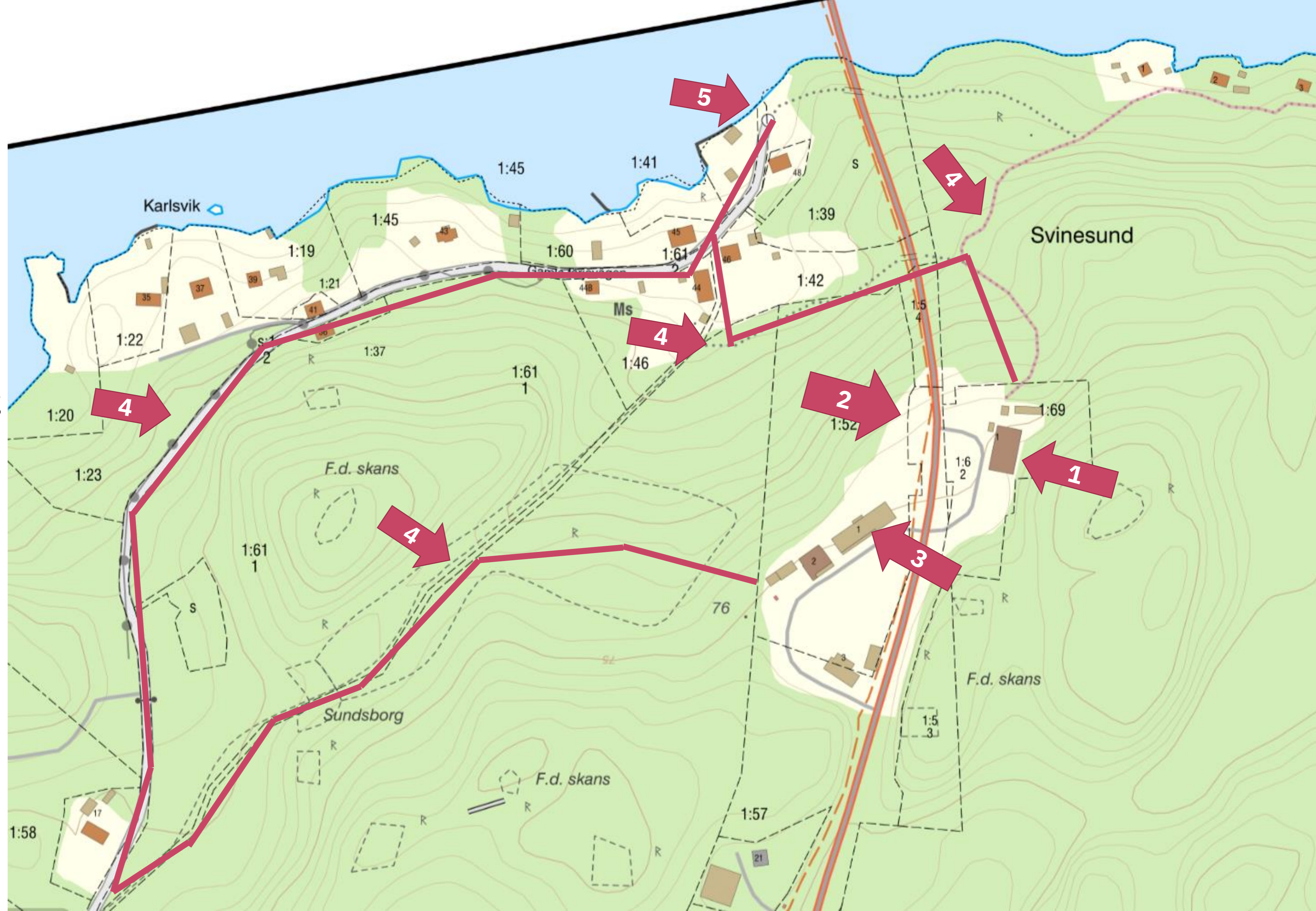

Kartläggning av området runt Gamla Svinesundsbron

Kartläggningen kompletteras av filen Kartläggning av området B.

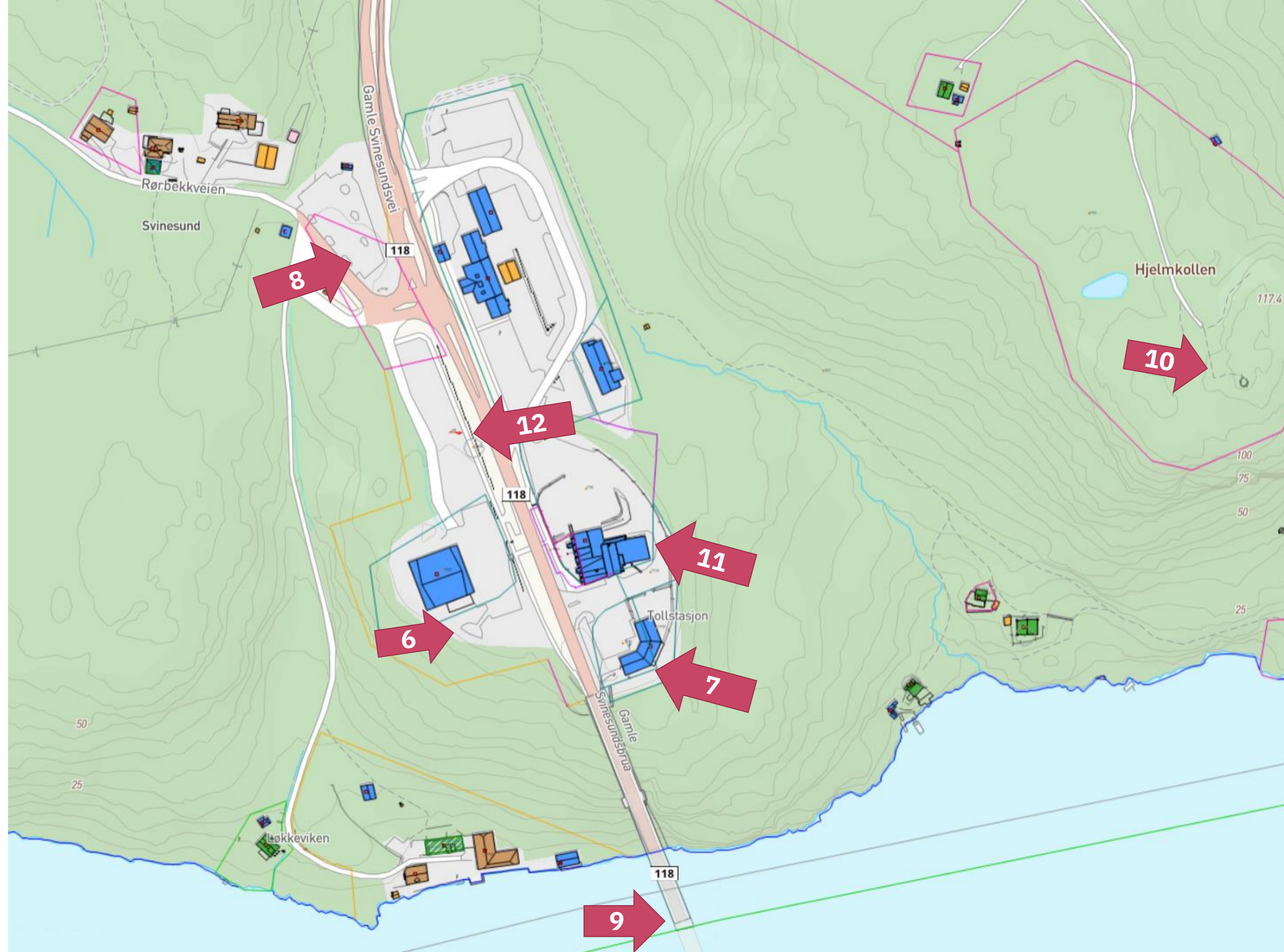

- 1: Butik och restaurang
- 2: Rastplats (sv)
- 3: Gamla tullstationen
- 4: Kulturstigen
- 5: Färjeläget

- 6: Utsiktsplats och stereobutik
- 7: Gamla banken/turistinfon
- 8: Rastplats (no)
- 9: Bron och gränsen
- 10: Hjelmkollen
- 11: Svinesundsterassen
- 12: Promenadväg

Butik och restaurang

Ansvarig:

Fastighetsägare, Strömstads kommun/Västkoststiftelsen, Trafikverket

Fastighet/markägare:

Skogar 1:69/Gamla Gränsbron AB

Fastigheten rymmer i dag en lunchrestaurang på övre plan och en mataffär på nedre plan. I anslutning till restaurangen finns en terrass med utsikt över Idefjorden. Restaurangen och butiken drivs inom samma verksamhet.

Verksamheten har signalerat att en offentlig toalett skulle kunna placeras på fastigheten.

2 Rastplats svenska sidan

Ansvarig:
Trafikverket

Fastighet/markägare:
Skogar 1:52/ Statens
Fastighetsverk

Väster om vägen finns en mindre rastplats med planteringar, granitbänkar, bord, informationsskyltar och papperskorgar. Rastplatsen ligger på samma fastighet som den gamla tullstationen,

Rastplatsen har utsikt mot bron i öster, medan utsikten över fjorden i väster delvis skymms av vegetation. Planteringarna runt rastplatsen är också i behov av mer regelbundet underhåll.

3 Gamla tullstationen (svenska sidan)

Ansvarig:

Statens Fastighetsverk
(SFV)

Fastighet/markägare:

Skogar 1:52/ Statens
Fastighetsverk

Fastigheten omfattar en stor asfalterad uppställningsplats, carport, visitationshall och två byggnader med kontorslokaler. Enligt gällande detaljplan är fastigheten avsedd för gräns- och tullverksamhet.

Tidigare fanns planer om att sälja fastigheten, i samband med detta inleddes en process för detaljplaneändring. Tullverket och gränspolisen bedömde dock att fastigheten bör förbli i statlig ägo. SFV kommer därför att fortsätta förvalta fastigheten och detaljplaneändring är inte längre aktuell.

Fastighetens användning är därmed begränsad till tullverksamhet och gränskontroll. SFV har samtidigt meddelat att annan verksamhet kan vara möjlig i begränsad omfattning.

I dag står stora delar av fastigheten tomma. Tullverket använder delar av lokalerna för interna utbildningar och carporten används vid stickkontroller. Upprustning är beroende av att fastigheten får hyresgäster.

4 Kulturstigen

Ansvarig:

Ekomuseum gränsland, Strömstads kommun

Fastighet/markägare:

SFV, Orvelin, Vägföreningen m.fl.

Bakom den gamla tullstationen börjar kulturstigen som leder besökare genom skogen förbi Sundsborg. Sundsborg var en fästning som uppfördes 1717 under Karl XII:s försök att inta Norge och raserades redan 1719.

Stigen passerar den gamla kanonvallen, området där fästningen låg och delar av Kungsvägen, den tidigare huvudvägen ner till Svinesund. Den går även förbi det gamla färjeläget och under bron innan den leder tillbaka upp till brofästet.

Strömstads kommun röjer stigen från sly en gång per år och Ekomuseum Gränsland ansvarar för informationsskyltar om platsens historia. Nedskräpning är ett återkommande problem i början av stigen i anslutning till den gamla tullstationen.

5 Färjeläget

Ansvarig:
Ekomuseum gränsländ,
Vägföreningen?

Fastighet/markägare:
Samfällighet/ Vägförening

Följer man kulturstigen vidare kommer man ner till det gamla färjeläget med en asfalterad vändplats. Här finns den gamla stenlagda rampen kvar där bilar tidigare körde av och på färjan.

På platsen finns även en informationsskylt om färjelägets historia och om hur Gamla Svinesundsbron kom till.

Den gamla tullboden finns fortfarande kvar men är inte tillgänglig för allmänheten.

6 Utsiktsplats och stereobutik

Ansvarig:

??

Fastighet/markägare:

Den som är ansvarig för Fylkesveien?

Direkt till vänster om bron på norsk sida ligger en näringsfastighet som i dag används för bilstereoverksamhet.

Fastigheten ligger i direkt anslutning till utsiktsplatsen på den norska sidan.

Väster om vägen finns en utsiktsplats med bänkar, bord, kikare och informationsskyltar.

Platsen är i behov av underhåll och upprustning. Utsikten över Idefjorden skymms delvis av sly och växtlighet, bord och bänkar är slitna, skyltarna är inaktuella och gräset klipps inte regelbundet under sommaren.

7 KF-bygg

Ansvarig:

För fastigheten: Gamle Svinesundsvei 262 AS

För monument: Statens vegvesen, Halden kommune?

Fastighet/markägare:

Gamle Svinesundsvei 262 AS

Dagens byggnad uppfördes 2012 efter att den tidigare brann ner. Enligt gällande reguleringsplan är fastigheten avsedd för övernattning, servering, information, handel och kontor. Fastigheten omfattas även av ett servitut som ger markägaren i området möjlighet att påverka vilken typ av verksamhet som kan etableras där.

I dag står stora delar av fastigheten tomma. Fastighetsägaren har uttryckt en vilja att bidra till utvecklingen av området och ser gärna att nya verksamheter etableras i byggnaden.

Möjligheterna att utveckla fastigheten begränsas av att Tolletatens uttryckt en önskan om att begränsa verksamhet framför tullstationen samt av servitutet.

Flera fastighetsutvecklare i regionen har också framhållit att näringsfastigheterna på den norska sidan av bron är relativt små, vilket minskar intresset för större investeringar.

8

Rastplats på norska sidan

Ansvarig:

?

Fastighet/markägare:

??/ ??

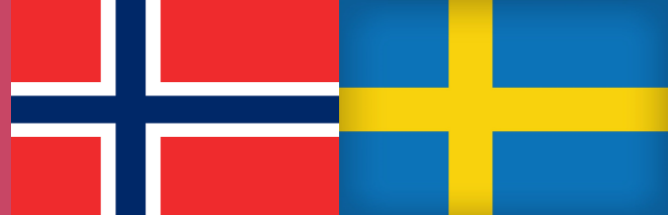

Väster om vägen, mittemot tullstationen och längst från bron, ligger en rastplats. Här finns även parkering, bänkar, toalett och busshållplats. Toaletten och bänkarna är i behov av underhåll.

Från vägen skyltas platsen med symbol för kulturminne och texten "Gamle Svinesund". Bron ligger dock längre fram och vägen ner till det gamla färjeläget är skyltad som privat. Vid rastplatsen finns inga skyltar som berättar om Gamla Svinesundsbrons historia eller guidar besökare vidare mot bron.

Skyltarna på platsen består i stället av en ledkarta över Kyststien samt en äldre skylt från Statens vegvesen för syntest. Båda skyltarna är slitna och utdaterade.

9 Bron/gränsen

Ansvarig:

Trafikverket

Fastighet/markägare:

Trafikverket/Statens vegvesen

Gränsen och utsikten från Gamla Svinesundsbron är platsens främsta attraktion och viktigaste anledning att stanna till. Redan i dag stannar bussar och turister för att promenera över bron.

Bron är samtidigt förhållandevis hårt trafikerad och trafiksäkerheten har vid flera tillfällen lyfts som ett bekymmer.

Gränsmarkeringen mitt på bron är i dag endast markerad på körbanan och saknas på gångbanan. Markeringen på körbanan är dessutom i behov av att fyllas i. Skylten som markerar att man kommit in i Norge är sliten och det saknas en motsvarande skylt på den svenska sidan.

10 Hjelmkollen

Ansvarig:

Forsvarsbygg
Ekomuseum gränsländ

Fastighet/markägare:

??

Följer man Kyststien från Gamla Svinesundsbron mot Halden finns möjlighet att göra en avstickare till Hjelmkollen. Hjelmkollen är en befästning från tiden kring unionsupplösningen som senare även användes under andra världskriget.

Det finns i dag ingen tydlig skyltning vid Gamla Svinesundsbron som visar att Hjelmkollen ligger i närheten eller hur man tar sig dit. När man väl hittat fram är informationsskyltningen god.

Från Hjelmkollen finns en vidsträckt utsikt över Idefjorden.

Svinesundsterassen

Ansvarig:

Rana Aslam og Asima Nazir

Fastighet/markägare:

Rana Aslam og Asima Nazir

Artikel i HA med historik om fastigheten: <https://www.ha-halden.no/er-dette-turistenes-forste-mote-med-norge/f/5-20-1849171>

Enligt gällande reguleringsplan är fastigheten avsedd för övernattning, servering, information, handel och kontor.

Fastigheten omfattas av ett servitut som ger en av markägarna i området möjlighet att påverka vilken typ av verksamhet som får bedrivas där.

Sedan 2010 har flera olika verksamheter etablerats på platsen, men samtliga har varit kortvariga. Fastigheten har stått tom sedan 2020 och är i dag i stort behov av underhåll och upprustning.

Tolletatens önskan att begränsa verksamhet framför tullstationen påverkar också möjligheterna att utveckla fastigheten.

Flera fastighetsutvecklare i regionen har samtidigt framhållit att näringsfastigheterna på den norska sidan av bron är relativt små, vilket minskar intresset för större investeringar.

12 Promenadväg

Ansvarig:

??

Fastighet/markägare:

Den som är ansvarig för Fylkesveien?

Från bilstereobutiken och norrut mot rastplatsen löper en gångbana med tillhörande grönyta längs vägen. Grönytan tillhör samma fastighet som utsiktsplatsen.

På platsen finns en skulptur av Haldenkonstnären Lise Amundsen. Det saknas dock en tydlig aktör med ansvar för underhåll av grönytan och skulpturen. Under de senaste somrarna har gräset vuxit högt runt statyn.

